

Урок 2

Тема уроку: І. Франко «Захар Беркут». Змалювання героїчної боротьби русичів проти монголо-татарських нападників. Мотив патріотизму у повісті.

Мета уроку: опрацювати ідейно-художній зміст III та IV розділів повісті; дослідити звитяжність русичів; розвивати логічне та творче мислення, увагу, спостережливість, вміння узагальнювати і робити висновки, виразно читати прозовий твір; формувати світогляд; виховувати почуття любові до рідного краю; зацікавлювати учнів нашим історичним минулим.

Цілі уроку.

Учні повинні знати:

- зміст III та IV розділів повісті;
- визначати історичну основу твору;
- знати імена героїв твору.

Учні повинні вміти:

- виразно читати епічний твір;
- коментувати прочитане;
- складати усно просту індивідуальну характеристику героїв твору;
- добирати цитати з повісті на підтвердження власної думки.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Хід уроку

I. Організаційний момент

II. Актуалізація опорних знань

1. Літературний диктант «Життя і творчість І.Франка».

1) Коли народився майбутній письменник? (27 серпня 1856 року)

2) Професія батька Франка? (коваль)

3) Що перейняв Іван Якович від матері? (любов до народної пісні)

4) І.Франко розпочав навчання, коли йому виповнилося...(*шість років*)

5) Твори якого письменника І.Франко вивчив майже всі? (*Т.Шевченко*)

6) Герой письменника, який зустрічається у багатьох його творах? (*Мирон*)

7) Яка подія сталася з І.Франком у липні 1877 року? (*арешт*)

8) У Відні І.Франко одержав ступінь доктора... (*філософії*)

9) Назва села, де народився І.Франко? (*Нагуєвичі*)

10) Улюблене дозвілля письменника? (*рибальство*)

11) В якому місті похований видатний письменник? (*Львів*)

Примітка. За кожну правильну відповідь встановлюється 1 бал.

III. Мотивація навчальної діяльності, цілевизначення.

Доповнення загальних цілей уроку власними.

Гра «Вірю-не вірю».

IV. Опрацювання навчального матеріалу.

1. Вступне слово вчителя.

Повість І.Франка, яку ми сьогодні продовжуємо вивчати, розповідає про одну громаду, яка мала своє народне самоврядування, жила приблизно сімсот років тому в Тухольській котловині Карпат, про її героїчну боротьбу проти монгольського нашествия.

2. Евристична бесіда.

- Розкажіть про побут тухольців.

- Що ви дізналися про громадську копу в Тухлі? Чи можна назвати її місцевим самоврядуванням?

- З якої причини тухольці вирішили збирати копу? Як відбувався процес запису?

- На копі відбулася жаклива річ – вбивство. Чи обгрунтованим був вирок громади Тугару Вовку?

Проблемне питання: Чи можна виправдати вбивство?

3. Фронтальна робота

На дошці – проблематика твору:

- честь і зрада;
- правда і брехня;
- мужність і боягузтво;
- володар і народ;
- відповідальність і безпечність.

Завдання: назвати епізоди повісті, які відтворюють визначені проблеми.

4. Робота з текстом. (Мета - дослідити дії тухольців під час оборони села, довівши їх героїчну спрямованість).

Зачитування цитат.

- с.61.Слово Захара Беркута(«Не відбити,але розбити їх – се повинна бути наша мета»).
- с.63Слово Мирослави(«Він радив тухольській громаді не спиняти монголів перед тіщиною, але впустити їх у кітловину»).
- с.73Опис підготовки до бою(«З гомоном повстали старі тухольці...оглядати машини-метавки»)
- с.74Замурування потоку(«Тихо, без стуку працювали десятки рук коло Сторожа»).
- с.79Потоплення монголів(«З голосним криком попадали монголи в воду»).

V. Закріплення вивченого матеріалу.

Слово вчителя.

Прослухавши уривки з твору, дивуєшся винахідливості людей, які до ведення військової справи не мають жодного відношення. Зауважте, що вони діють без перепочинку, інколи з останніх сил, і все це не стільки заради своєї безпеки, скільки заради сусідніх громад. Більш того, у обороні Тухлі беруть участь всі – діти, жінки старці. Але все це відступає на другий план порівняно із вчинком Захара Беркута – пожертвою життям власного сина заради інтересів громади. Хіба це не справжні прояви патріотизму?

Письмова робота. Записати на аркушах ім'я того героя повісті, який, на вашу думку, має право називатися справжнім патріотом із стислою аргументацією.

Зачитування кількох відповідей, обговорення.

VI. Домашнє завдання.

1. Скласти план повісті.
2. Дібрати цитати до характеристики образів Максима і Мирослави.